

TO SE MI SNAD ZDÁ!

2022 - 2023

JAKUB SAJLER

Jakub Sajler

Jakub Sajler se narodil v roce 1999 v Praze. Tři roky trvalo, než se poprvé dostal k tužce a pastelce a v ten okamžik kouzlu stvoření obrázku zcela propadl. Jakub Sajler je malíř, grafik, kreslíř a ilustrátor. První dochovaná dětská „umělecká období“ se datují na základní školu, stejně jako vznik samostatně lepených sešitů kreseb a divých nápadů. Výrazným rysem grafik, akvarelů a kreseb je nekompromisní sebejistý kresebný projev, řemeslná zručnost a smysl pro detail. Vystudoval Střední průmyslovou školu grafickou v Praze, obor Grafický design /2015–2019/. Pevný rám magie malířského řemesla osobitého kreslení pak Jakobovi Sajlerovi vtiskl mistr, malíř Václav Jírovec.

Po ukončení studia získané dovednosti a nesporný talent využil Jakub Sajler nejen ve své volné kresebné a malířské tvorbě, ale také v další disciplíně zaměřené na detail a pečlivost, pracoval jako grafik pro marketingové oddělení, návrhy obalů produktů, kde vytvářel loga a vizuály pro reklamní bannery, plakáty, dále jako vedoucí DTP oddělení – příprava a kontrola grafických návrhů pro tisk) /2019–2022/.

V roce 2022 se Jakub Sajler přestěhoval z Prahy do Polné u Jihlavy. Možná právě díky ztrátě zaměstnání dané stěhováním a náhlé spoustě volného času, přišla nejen chuť na uspořádání první výstavy, ale také vznikla valná většina vystavovaných děl.

Jakub Sajler je ve své volné tvorbě různorodý, ale vždy upřímný a snově pravdivý. Neostýchá se nad ničím, co může někomu alespoň trochu konzervativnímu připadat jako minimálně nevkusné, v extrému až urážlivé. Je velmi osobní, intimní, často kontroverzní. Mění techniku tvorby, náměty a styl, ve kterém svá díla tvoří. Díla nevznikají prvoplánově, ale na základě procesu souběhu myšlenky a použitého stylu v dané chvíli. Díky této vlastnosti si tvorba Jakuba Sajlera nese neopominutelnou autentičnost.

Na jednu stranu je svébytně provokativní až uhrančivý, na stranu druhou, s přesahem něhy a laskavosti.

Velkým tématem jsou pak do pláten vtělené, periodicky se opakující zážitky z REM, plné prázdných očí, pokřivených údů a děsivých démonů. Až Vás napadne: „Brrrr, jak tohle mohlo dopadnout?“.

Jakub Sajler, To se mi snad zdá, Městské muzeum Polná /1. 4. 2023–23. 4. 2023/

Publikace:

Jakub Sajler, Výbor z díla 2002–2017, 2017

Encyklopedie kurev, 2022

To se mi snad zdá! (2022–2023)

Výstava To se mi snad zdá! vznikla z nenápadného, ale silného impulsu – z jediného snu. Ocítl jsem se v něm na vlastní vernisáži a mluvil o obrazech, které tehdy ještě neexistovaly. Ráno po probuzení jsem si sen zapsal do deníku a při listování jeho stránkami jsem si uvědomil zvláštní souběh událostí: zaznamenané sny, blížící se výstavu a vnitřní potřebu proměnit neuchopitelné obrazy ve viditelný tvar. Právě tehdy se zrodila myšlenka vytvořit malířský cyklus inspirovaný vybranými tématy z mých snů.

Lidé jsou sny fascinováni od nepaměti. Jedni v nich hledají proroctví či poselství z jiných světů, druzí je považují za pouhý biologický proces, jímž mozek zpracovává denní zážitky. Teorií existuje celá řada, já se však k žádné z nich jednoznačně nepřikláním. Vnímám sny spíše jako formu vnitřního dialogu mezi vědomím a nevědomím – jemnou, někdy znepokojivou řeč, která dokáže odhalit to, co v běžném bdělém stavu zůstává skryté. Během období, kdy jsem docházel na terapii, se mi opakovaně potvrdilo, že právě prožitek ve snu mi často pomohl pochopit osobní témata, která se zdála být neřešitelná. Výstava To se mi snad zdá! je prostor, kde se prolíná osobní zkušenost, snová symbolika a malířská interpretace – do světa, v němž se hranice mezi realitou a vnitřním prožitkem záměrně rozostřují.

Memento mori

Technika: akryl na plátně

Rozměr: 60x80 cm

Rok: 2022

Obraz Memento mori není obrazem jednoho snu. Jedná se o obraz, který jsem namaloval díky několika různým snům, které spojoval motiv smrti. Mě osobně smrt poslední dobou fascinuje tím, jak je záhadná. Vždyť je to v podstatě jediná jistota, kterou člověk v životě má. Že zemře. A stejně o ní vůbec nic nevíme. Můžeme mít různé domněnky a dohady o tom, co to ta smrt je, a co se s námi v okamžiku smrti děje, ale jediným způsobem, jak to zjistit je, že ji musíme nakonec prožít a poznat. Obraz Memento mori je tedy jen takovou připomínkou, že nic netrvá věčně a že smrt kráčí po našem boku v každém okamžiku života.

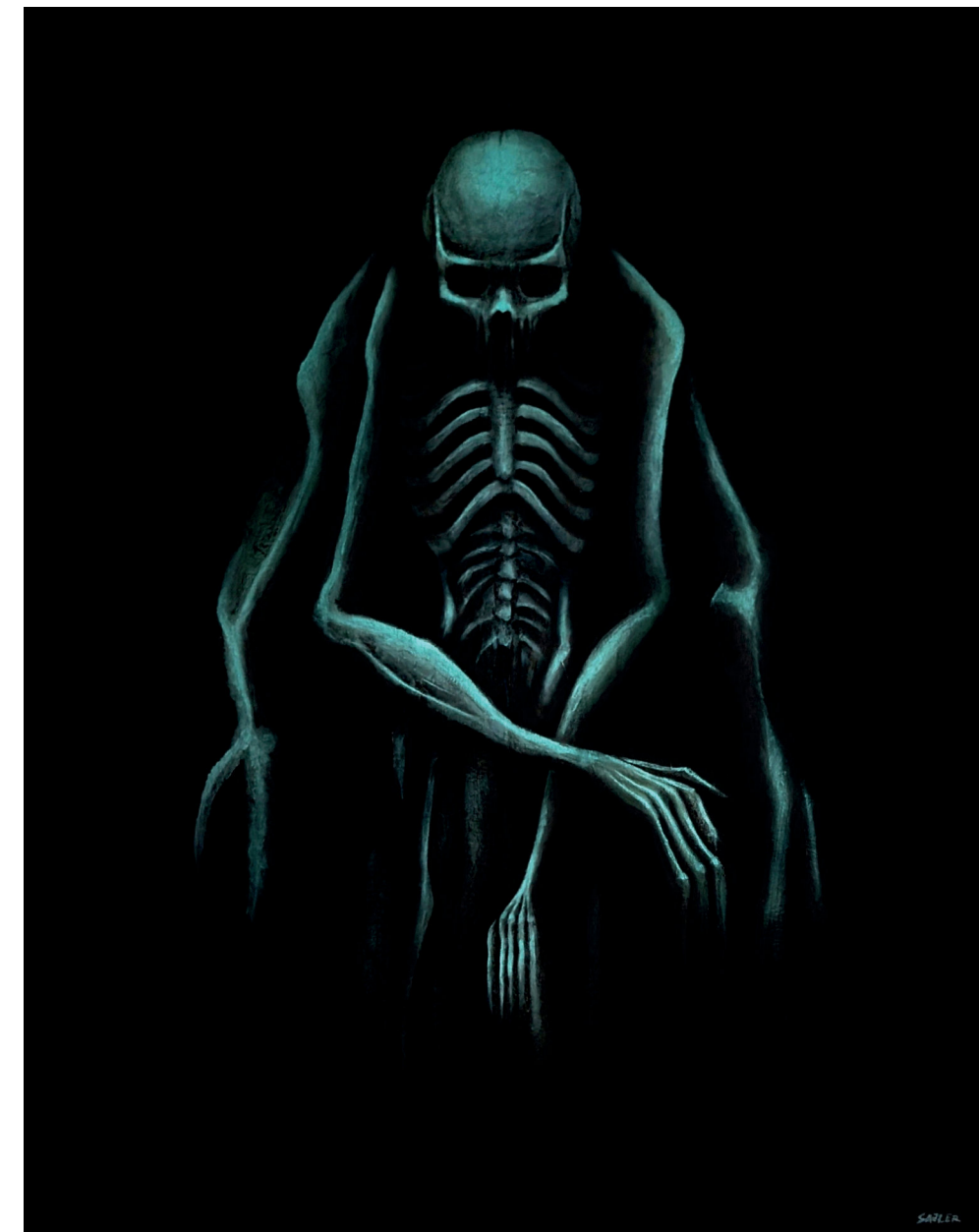
Démon z červnových nocí 2020

Technika: akryl na plátně

Rozměr: 80x100 cm

Rok: 2022

Předlouhou pro tento obraz byly tři velice zvláštní sny, které se mi zdály v červnu roku 2020. Byly živé, intenzivní, matoucí a všechny byly stejné. Tři noci po sobě se mi zdálo o tom, že spím ve své posteli, ale spánek byl jako kdyby nevyrovnaný, nervózní. Něco bylo špatně. Ve snu jsem se probudil, rozhlédl se po místnosti a zase jsem usnul. Poté jsem se ve snu opět probudil a když jsem se rozhlédl, tentokrát se v rohu místnosti, kousek nad podlahou, vznášela temná postava. Místo hlavy měla lebku a visely z ní různé cáry a nepřírozeně dlouhé ruce. Poté jsem usnul. Následně jsem se opět probudil a postava byla pryč. Toto se opakovalo asi třikrát a vždy tam postava jednou byla a jednou nebyla. Během toho jsem se párkrát probudil i doopravdy. Bylo to jako probouzet se z jednoho snu do druhého snu a občas se probudit do reality, s tím, že pak usnete a budete v dalším snu. Přitom se všechno odehrávalo v jedné jediné místnosti. Jako kdybych existoval v několika různých navzájem se překrývajících dimenzích a temná postava mě pronásledovala z jedné do druhé. Byly to asi nejpodivnější tři sny, které jsem kdy zažil, protože jsem nebyl schopný rozeznat, jestli jsem se probudil ve snu anebo doopravdy. Všechno bylo prostě až moc živé a až moc skutečné. Od té doby nad těmito sny přemýšlím a do teď jsem se nedostal k žádnému uspokojivému závěru, co se to tenkrát, ve třech po sobě jdoucích nocích, vlastně stalo.

• Odloučení

• Odloučení II

Odloučení

Odloučení

Technika: akryl na plátně

Rozměr: 110x110 cm

Rok: 2023

Odloučení II

Technika: akryl na plátně

Rozměr: 25x30 cm

Rok: 2022

Odloučení je obrazem snu, který se mi zdál v roce 2006. To mi bylo 7 let. Ve snu jsem byl s mojí maminkou na procházce u řeky Blanice, ve vesnici Milenovice (kam jsme jezdili na „ranč“, čtíte chatu). Byl podvečer, někdy v období října. Vedle jezu u řeky stojí malá elektrárna, od které vede potok zpět do řeky a přes něj se klene kovová lávka. Šli jsme směrem k elektrárně, až jsme došli k lávce. Maminka přešla lávku a já z nějakého důvodu zůstal na druhé straně. Z potoka se stala hluboká temná propast. Na dně byl vidět náznak tekoucí vody. Maminka na druhé straně začala odšroubovávat lávku, aby jí shodila dolů. Že prý to tak musí být!

Obraz Odloučení II je obrazem snu, který se mi zdál v roce 2022. Průběh snu byl v podstatě úplně stejný, jako děj snu z roku 2006. Jen se neodehrával nad potokem u řeky, ale v horách, na dřevěné lávce, nad hlubokou puklinou skalního útesu. Normálně bych původní sen z roku 2006 asi nezpracoval jako obraz, ale jelikož se o 16 let později vrátil, padlo rozhodnutí, že to do série obrazů „To se mi snad zdá“ evidentně patří.

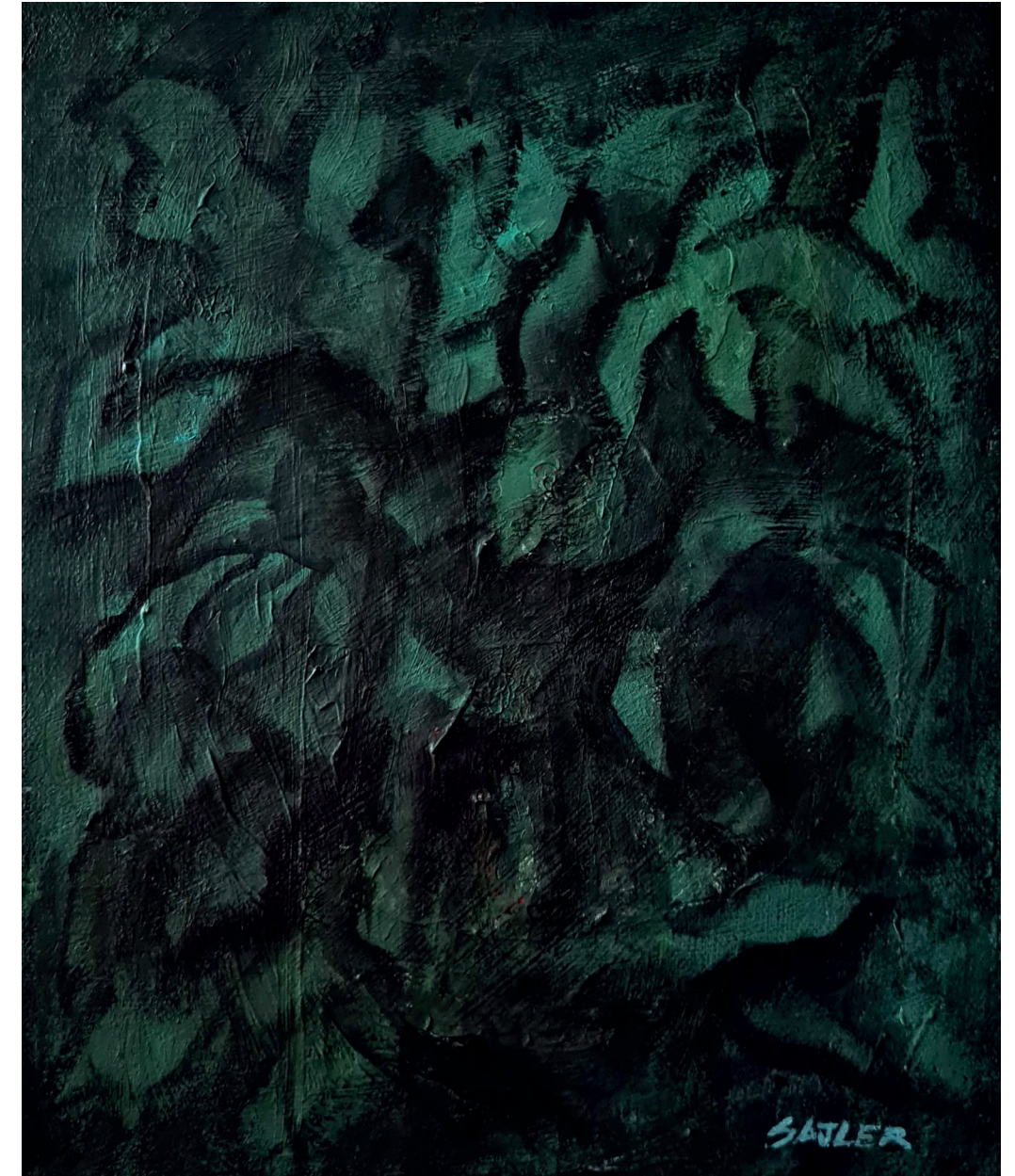
Masožravý kytky

Technika: akryl na plátně

Rozměr: 25x30 cm

Rok: 2022

Obraz je inspirovaný snem z roku 2011. Procházím obrovskou halou bez oken. Je zde pár dalších lidí. Podlaha je pokrytá kobercem z tmavě zelených rostlin, porostlých pavučinami. Chodit je dovoleno pouze po vyšlapaných cestičkách. Jedna z postav se odváží a sejde z pěšiny. V tu chvíli se jedna kytky „probudí“, otevře květ plný ostrých zubů a dotyčnou osobu sežere.

Existencia

Technika: akryl na plátně

Rozměr: 40x60 cm

Rok: 2022

Všude okolo mě je tma. Hluboká černá temnota. Vznáším se v prostoru ničeho. Před sebou zahlédnu nepatrný světlý bod. Světlo se pomalu zvětšuje. Začínám rozeznávat obrysy, tvar, barvy. Je to planeta. Je to Země. Jsem uprostřed prázdného vesmíru a pozoruji „naší“ planetu. Potichu pluje temnotou. Všechny problémy a potíže jsou malinké, bezvýznamné, nicotné. Příjemný pocit. Všechno je to jen iluze vytvořená člověkem. Pokud někde ve vesmíru existuje život (a já si myslím, že existuje), nemění to nic na tom, že tady a teď jsme úplně sami. Nejen na planetě, ale i každý z nás. Každý je sám a nezáleží na tom, kolik má okolo sebe lidí a kolik má okolo sebe věcí. Nakonec se ukáže, že jsme prostě sami. Každý jsme na své malé „planetě“. A ono to vlastně není špatné. To je existence.

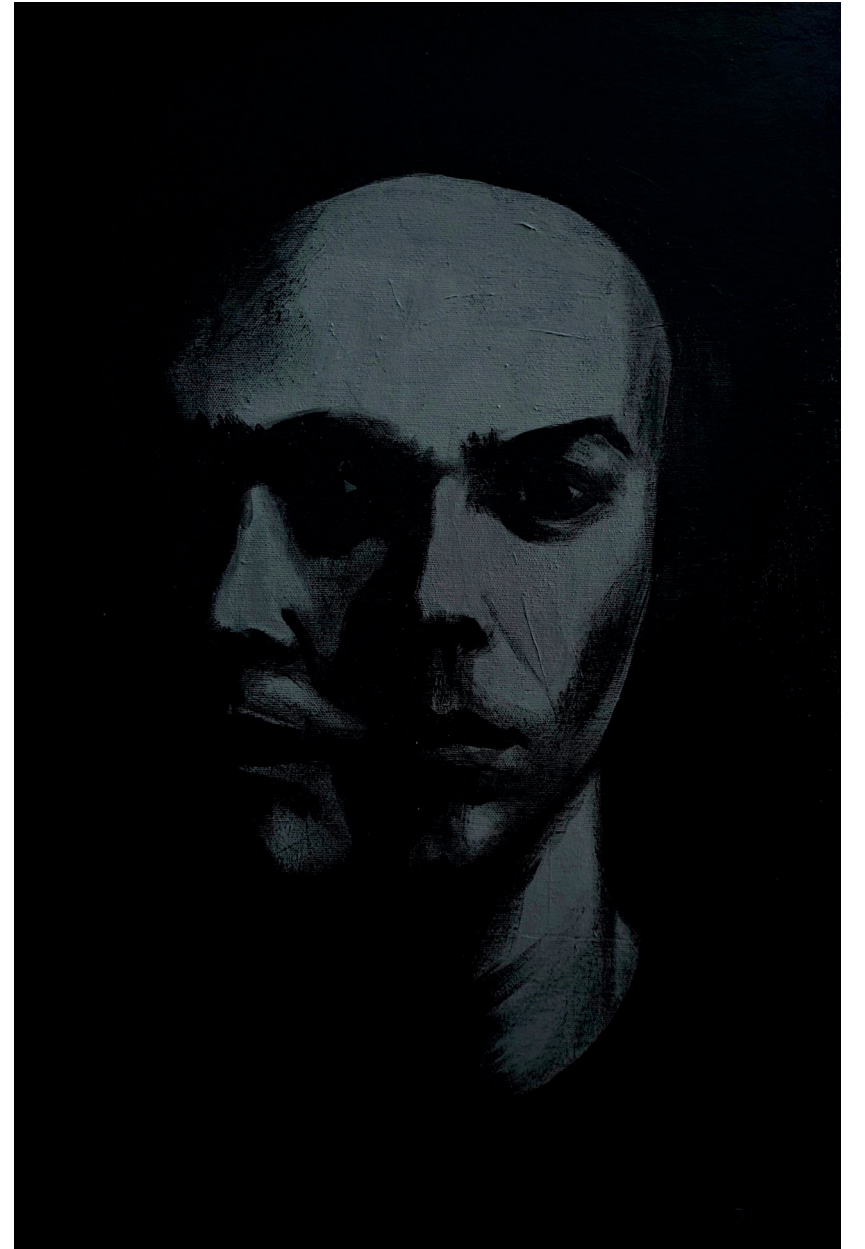
Schizophrenia

Technika: akryl na plátně

Rozměr: 40x60 cm

Rok: 2022

Většina z nás má v životě někoho, na koho asi nikdy nezapomeneme (záměrně píšu má, protože, i když se s dotyčným člověkem už nestýkáme, a možná už nikdy nesetkáme, zůstává součástí našeho života. Jako nevytrhnutelná stránka v knize). Může to být někdo, na koho máme pěkné vzpomínky, anebo někdo, na koho máme vzpomínky špatné. Nebo obojí. Obraz Schizophrenia vychází z pěti různých snů, které se mi zdály během roku 2022 a hlavním „motivem“ těchto snů byla právě jedna nezapomenutelná osoba.

• Performance

• Performance II

Performance

Performance

Technika: akryl na plátně

Rozměr: 60x80 cm

Rok: 2022

Performance II

Technika: akryl na plátně

Rozměr: 90x120 cm

Rok: 2022

Obrazy Performance a Performance II se zrodily ze snu, kdy jsem se ocitnul v divadle Globe, v době působení Williama Shakespeara (soudím tak z toho, jak vypadal interiér divadla). Stojím na dřevěném jevišti a okolo mě tančí postavy šedé barvy, s prázdnýma očima. Mají čepice, ne nepodobné těm, které nosí středověcí kašpaři v pohádkách. Hlediště je plné lidí s groteskně deformovanými obličejí (viz obraz Performance II) a všichni se smějí a náramně se baví... Celou dobu jsem stál uprostřed jeviště a sledoval, co se okolo mě děje. Byl jsem ve středu všeho dění. Sice jsem nevěděl, co že to tam vlastně dělám, ale cítil jsem, že to bylo přesně tak, jak to mělo být: „Že by podle scénáře?“ Tak takhle nějak jsem si zahrál hlavní roli v divadle.

Žij, abys zemřel, zemři, abys žil.

Technika: akryl na plátně

Rozměr: 70x90 cm

Rok: 2022

Tento obraz je doplněním k obrazu Memento mori. Bohužel, nedokážu popsat, co přesně znamená, protože to prostě popsat neumím. Kdybych to uměl popsat, nezvolil bych si jako prostředek pro sdělení malbu. Po delší úvaze jsem ale našel způsob, jak nastínit význam obrazu. Našel jsem podobenství s významem obrazu v textu jedné z mých oblíbených písní. Příkládám proto úryvek z textu písně „Bridge Of Destiny“ (Most osudu) kapely Arch Enemy:

Moji vnitřní démoni mě mučí

Křídly mi do tváře mávají

K čertu s tou pokřivenou iluzí

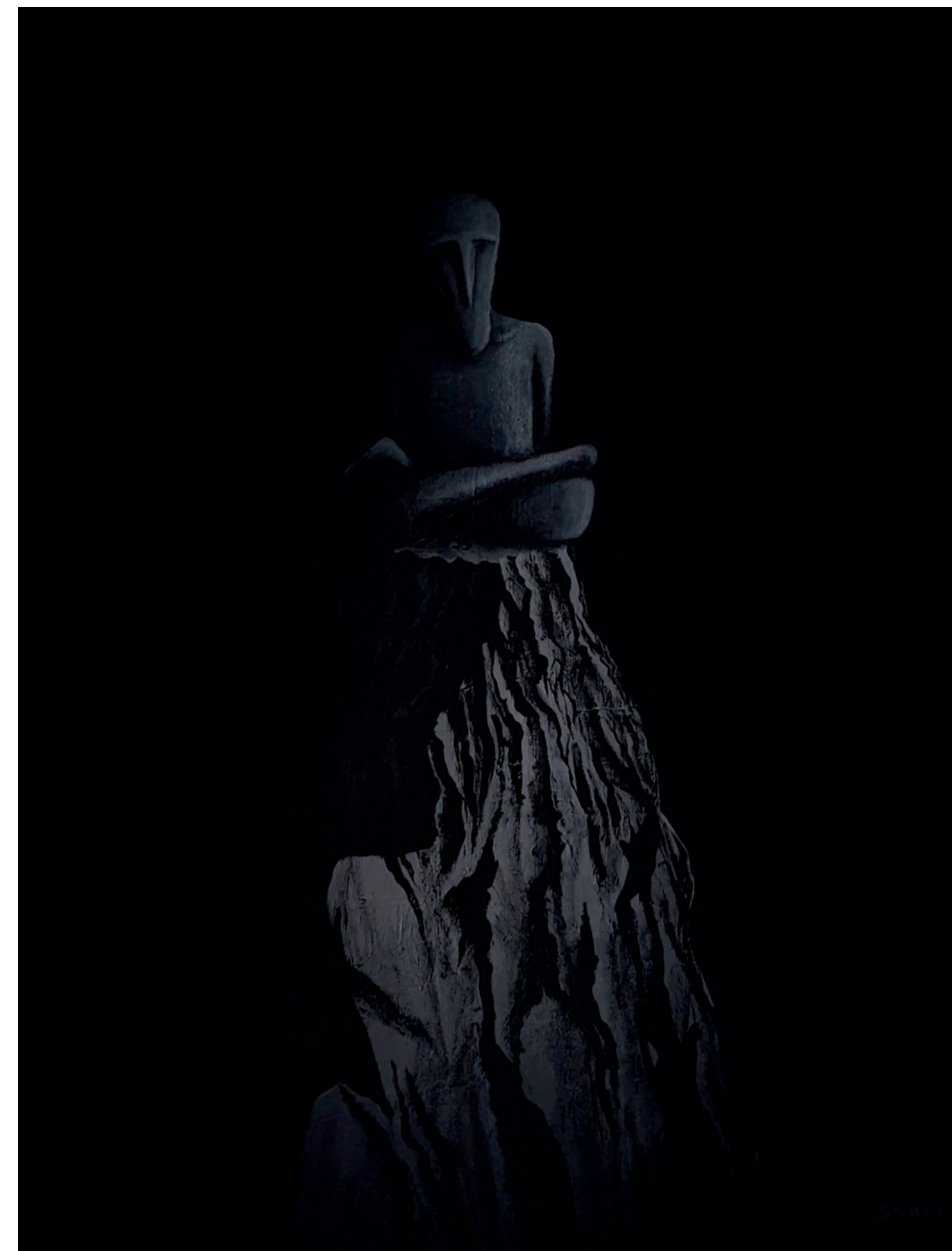
Už se nebojím

Dívám se skrz jejich tekuté duše

Na ty zlé oči, které mě hypnotizují

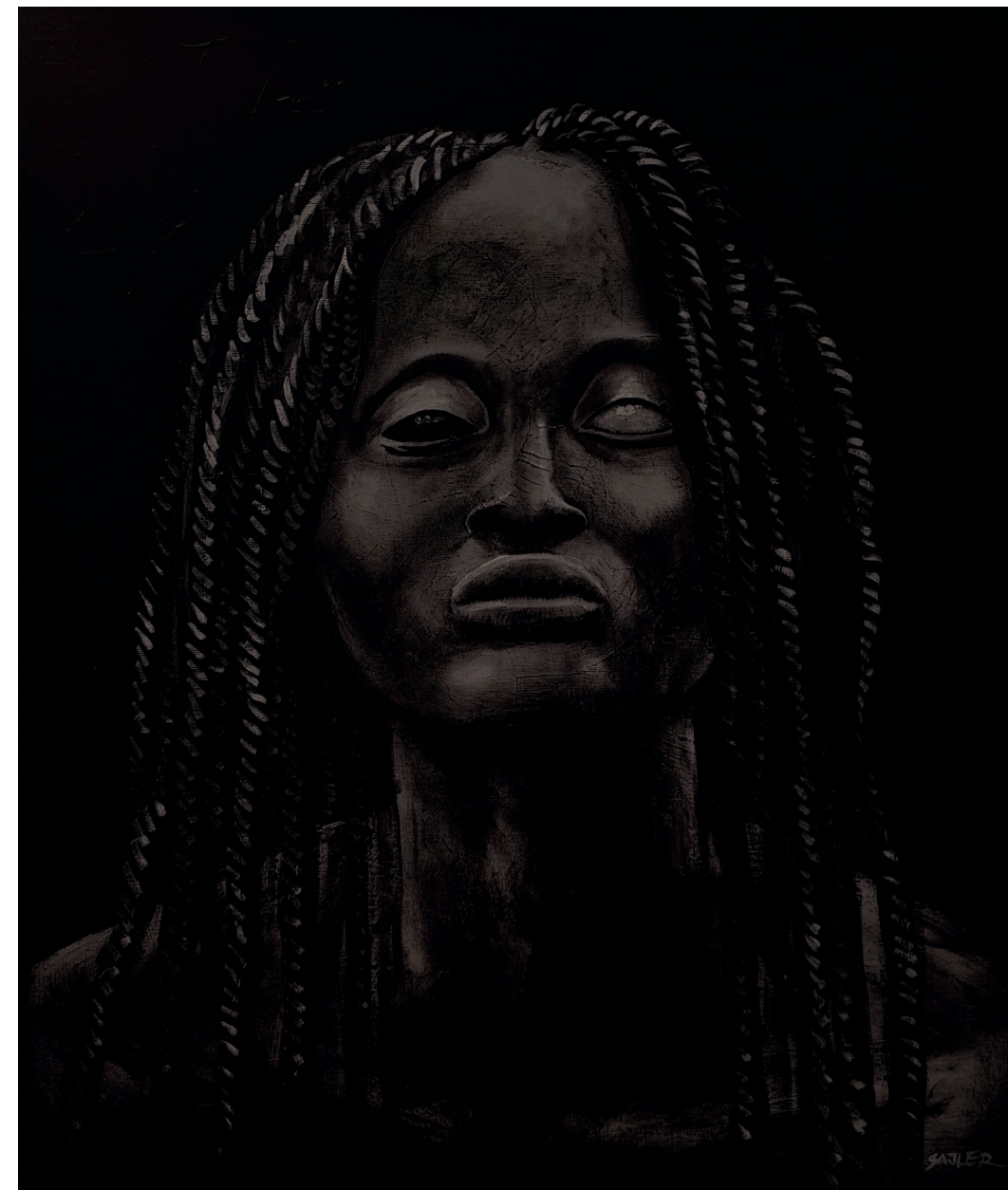
Už mi nikdy více nemůžeš ublížit

Jsem sám sobě nejhorším nepřítelem

• Jin a jang se musí spojit v červenobílém domě

• Jin a jang se musí spojit v červenobílém domě II

Jin a jang se musí spojit v červenobílém domě

Jin a jang se musí spojit

V červenobílém domě

Technika: akryl na plátně

Rozměr: 80x130 cm

Rok: 2023

Jin a jang se musí spojit

V červenobílém domě II

Technika: akryl na plátně

Rozměr: 70x80 cm

Rok: 2022

Na základě tohoto snu jsem namaloval dva obrazy. První obraz znázorňuje prostředí a postavy. Sen byl o červenobílém domě, kde v jakési „hale“ stála dívka a v pozadí za skleněnou stěnou byla tmavá a jakoby chlupatá postava, která nervózně přecházela ze strany na stranu. Dívka se na mě upřeně koukala a bez ustání opakovala: „Jin a jang se musí spojit“. Pod skleněnou podlahou, na které jsme stály, se propojovaly dvě řady postav. Z každé strany se k sobě v zástupu přibližovaly a v bodě, kde jsem stál, splývaly v jednu postavu. Když jsem namaloval první obraz inspirovaný tímto snem, přemýšlel jsem, jak udělat obraz, kde bych po vzoru propojujících se postav vytvořil portrét jedné jediné osoby, kde bude celý sen. Kde se spojil jin a jang. Takhle vzniknul obraz Jin a jang se musí spojit v červenobílém domě II.

Svět za zrcadlem

Technika: akryl na plátně

Rozměr: 90x120 cm

Rok: 2022

Sen o dystopickém impériu je základním motivem pro obraz Svět za zrcadlem. Procházím barevnou krajinou, poté městem, všechno má ladný, milý nádech. Přesto mám pocit, že je to jen na oko. Že někde za tou barevnou fasádou je něco špatného, co jen pozoruje a čeká na svou příležitost zakročit... Na obraze jsem zobrazil pár v objetí, a postavu, která je fotografuje tak, jak jsem si to ze snu zapamatoval. Po zamyšlení nad pocitem, který jsem ve snu cítil, jsem tuto trojici lidí použil jako symbol znázorňující vytvoření iluze nebo obrazu, který je důmyslně naaranžován a dále prezentován jako pravda nebo správný vzor. Všechno nemusí být takové, jak se na první pohled zdá, a to, co je nám prezentováno jako realita či pravda, nemusí být skutečné.

Emotional chaos

Technika: akryl na plátně

Rozměr: 100x150 cm

Rok: 2022

Tento obraz není obrazem konkrétního snu. Je obtiskem všelijakých emocí. Barevná kompozice, která znázorňuje emocionální chaos v průběhu života, života s odrazy našich snů.

Vysokorychlostní vlak, kočky, Eva co si hrála na Pannu Marii a měsíční krajina

Technika: akryl na plátně

Rozměr: 90x120 cm

Rok: 2023

Sedím v rychlovlaku z Tokia do Niigaty. Sleduji ubíhající krajinu, zatímco na protější sedačce spí dvě kočky. Cestuji se skupinou dalších pěti lidí. Po chvíli jízdy náš vlak vykolejí a ocitneme se na pláni porostlé žlutou vysokou trávou. Asi 300 metrů od nás jsou vysoké pilíře, na kterých pokračuje krajina. Jen už nevypadá jako savana. Je to měsíční krajina. Z této krajiny začnou dolů k nám skákat všelijaké rozličné kočkovité šelmy. Utečeme do chatky na kopečku vedle nás a tam přemýšlíme, jak opět rozjet vlak, abychom se dostali pryč. Mezi tím se z vlaku stal povoz složený z pěti důlních vozíků. Musíme ho rozpohybovat, abychom se dostali do kopce a přešli měsíční krajinu. Zjišťujeme, že nás není šest jako na začátku cesty. Chybí Eva! Nikde není. A venku nezůstala. Někdo pronese, že jí viděl vcházet do kumbálu na zápraží chatky. Jdu se tam podívat. V kumbálu opravdu najdu Evu, která má na hlavu přivázanou plastovou svatozář z obchodu s kostýmy, s cedulkou, na které stojí: „ke kostýmu Panny Marie“. Navracíme se do chatky a já zajišťuji dveře jakousi popínavou rostlinou.

Korpulentní dáma v zrcadle, zelená pevná linka a smrt v Haight-Ashbury

Technika: akryl na plátně

Rozměr: 90x120 cm

Rok: 2023

Tak tenhle sen se mi zdál v době, když jsem četl knížku o Janis Joplin. Odehrával se v období šedesátých let minulého století v San Franciscu ve čtvrti Haight-Ashbury. V této čtvrti vznikla formace Big Brother and the Holding Company, se kterou se Janis Joplin stala známou a začala tak kariéru. Zdálo se mi o tom, že jsem se zrovna vypravil ven a měl jsem namířeno do nějakého klubu na koncert. Po cestě na hlavní ulici jsem narazil na korpulentní dámu, která nesla zrcadlo. Vždy ho kousek poponesla, opřela ho o zeď domu, podívala se na sebe a vešla do něj. Chvilí byla pryč, potom vylezla ze zrcadla, poponesla zrcadlo o kus dál a celý proces se opakoval. Asi hledala správný úhel. Všechno okolo mě bylo barevné a radostné, což bude důsledek toho, že jsem ve výše zmíněné knize (krom jiného) četl o tom, jak bylo v této době oblíbené užívání LSD. Na konci ulice, v místě, kde byl hudební klub, stál veliký zelený telefon a zvonil uspokojivě rytmickou melodii. Sluchátko ladně levitovalo ve vzduchu nad městem. Celou scénérii podtrhnula smrt v podobě „vandrské kostry s krosnou“, která seděla na poštovní schránce a brnkala na kytaru.

Na konečný tramvaje jsem hovořil s jogínem, když jsem cestoval do nového vesmíru.

Technika: akryl na plátně

Rozměr: 90x120 cm

Rok: 2023

Předlohou pro tento obraz byl sen, který se mi zdál v roce 2022. V tomto snu jsem byl na cestě do nového vesmíru. Jel jsem v noci tramvají číslo 7. Tramvaj byla hodně plná a já stál v zadní části vozu s velkým kufrem. Ostatní cestující pravděpodobně jeli z nějakého koncertu, jelikož se tramvají nesl radostný hlahol. Když jsem po chvíli vystoupil na konečné zastávce, už bylo ráno, slunce se dralo nad obzor a všechno okolo působilo „třpytivě“ a klidně. Šel jsem po nástupišti směrem k autobusové zastávce, když jsem před sebou zahlédl jogína. Seděl na obrubníku a meditoval. Jak jsem se k němu přiblížil, otočil se na mě a řekl: „Tak jsi se konečně vydal do nového vesmíru! Počkej táhle na autobus číslo 3. Jo a neměl bys cigáro?“. Tak jsem vytáhnul krabičku, dal jsem jogínovi cigáro a chvíli jsme hovořili. O čem jsme to tam hovořili, to už si nepamatuji. Poté jsem šel dál po cestě do nového vesmíru.

Vernisáž

Technika: akryl na plátně

Rozměr: 120x120 cm

Rok: 2023

Předlohou pro tento obraz byl sen, který jsem zmínil v úvodním textu o výstavě. Stojím v posledním sálu východního křídla polenského zámku, v prostoru zvaném Rérychova galerie a hovořím k lidem, kteří dorazili na vernisáž výstavy mých obrazů. Děj snu vlastně nebyl ničím zajímavý. Žádná fantazie, žádný démon, žádné cesty prostorem, žádné děsy ani katarze radosti, nic neuvěřitelného. Šlo pouze o kulisy a mé úvodní slovo k výstavě. Sen jsem zpracoval, protože kdyby se mi nezdál, dost možná by tato výstava nikdy nevznikla.

Jakub Sajler

To se mi snad zdá!

První vydání, nákladem 150 ks

Rok vydání: 2023

Tisk: MDprint.cz, MERENDA Design s.r.o.

Neprodejné

www.jakubsajler.cz